

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران

ساماندهی مسیل باختر در منطقه ۸ شهرداری تهران

شهر یک سامانه باز و پویایی است که در طول زمان نیازمند مدیریت، برنامه‌ریزی و طراحی می‌باشد. اجزا و عناصر شهری متناسب با برنامه‌ها و طرح‌های مختلف شکل گرفته‌اند و با توجه به موقعیتی که دارند، وضعیت و شرایط ویژه‌ای بر آنها حاکم است. مطالعه پیش‌رو به ساماندهی مسیل باختر واقع در منطقه هشت شهر تهران می‌پردازد. فضاها و عرصه‌های همگانی مسیل باختر از کیفیات محیطی پاسخده و مطلوبی برخوردار نیستند. براساس مشاهدات و برداشت‌های اولیه از فضاها و عرصه‌های عمومی مسیل باختر مشخص شد که کیفیت معیار امنیت و ایمنی در این محدوده از مطلوبیت و وضعیت مناسبی برخوردار نمی‌باشد. وضعیت کیفی‌های محیطی در فضاها و عرصه‌های عمومی مسیل باختر به گونه‌ای است که زمینه مناسبی را برای حضور پذیری شهروندان فراهم نکرده است. علاوه بر موارد گفته شده، در زمینه محیط زیست و منظر شهری نیز مسائل و مشکلات گوناگونی وجود دارد. بنابراین با توجه به مسائل گفته شده، طرح ساماندهی مسیل باختر لازم است در دستور کار مدیریت شهری قرار گیرد. این پژوهش با توجه به هدف از نوع کاربردی می‌باشد و روش انجام آن بر مبنای رویکرد آمیخته (کمی-کیفی) می‌باشد. با توجه به مسائل و مشکلاتی که در محدوده مسیل باختر وجود دارد لازم است فرایند ساماندهی آن متناسب با مولفه‌های عملکردی، زیبایی شناختی و زیست محیطی انجام شود. برای تبیین معیارهای مولفه‌های مذکور، ابتدا به بررسی ادبیات علمی موضوع و تجربیات داخلی و خارجی موجود در این زمینه پرداخته شده و سپس متناسب با آنها (مبانی نظری و تجربیات) برای مسیل باختر معیارهای مورد نیاز برای مولفه‌های عملکردی، زیبایی شناختی و زیست محیطی ارائه شده است. برای بررسی و شناخت وضع موجود از ابزارها و تکنیک‌های پرسشنامه، مصاحبه، عکسبرداری و مشاهده استفاده شده است. محدوده مسیل باختر با توجه به ویژگی‌های محیطی آن، به چهار سکانس تقسیم شده و به صورت جامع با استفاده از ابزارها و تکنیک‌های مذکور شناخت وضع موجود سکانس‌ها انجام شده است. براساس امکانات و محدودیت‌های موجود در محدوده مسیل باختر چشم‌انداز، اهداف، راهبردها و سیاست‌های مناسب برای ساماندهی تبیین شده است. بنیادی‌ترین امکانات و محدودیت‌ها در قالب متاسوات تدوین شده و با توجه به آن ساختارهای فضایی پیشنهادی در فرایند ساماندهی ارائه شده و در نهایت متناسب با زمینه‌های فضاها بی دفاع شهری، مناسب سازی معابر، محیط زیست و طراحی منظر شهری برنامه‌های اجرایی و عملیاتی ارائه شده است.

کلیدواژه: ساماندهی، مسیل باختر، امنیت، ایمنی، متاسوات، ساختار فضایی